
Video Akanidi a autorská kniha V říši Dubu získaly Cenu sv. Lukáše 2009

Kdo přišel 2. března v podvečer do Písecké brány na vernisáž výtvarných soutěžních prací VI. ročníku o Cenu sv. Lukáše, nevěděl, co má obdivovat dřív – zda vystavená díla, kvůli kterým vlastně přišel, nebo interiér samotné Písecké brány, její prastaré obnažené zdivo, dlažbu a valenou klenbu zastřešující monumentální prostor. Rudé nasvícení mu dodávalo poněkud pekelnou atmosféru, kterou odlehčovaly hvězdičky diod a hrozny pestrých balónků těsně pod stropem. Pro studentské práce posluchačů Katedry výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy to vše dohromady vytvořilo důstojné, ale hravé prostředí. Obdivovat bylo možno i kapelu TDSTV, která výtvarnému setkání dodávala patřičnou šňávu a odpich, a bez níž by vystavené obrazy byly tiché. Ticho je totiž trochu problém; dává prostor myšlenkám.

A teď prosím pana docenta Šamšulu, aby nám řekl nějaká moudra...

Však těsně po zahájení vernisáže, než došlo na vyhlášení cen, vyzvala jedna ze studentek s půvabem mladé bezprostřednosti vedoucího katedry Doc. PaedDr. Pavla Šamšulu, CSc., „... aby nám řekl nějaká moudra.“ Nelze převyprávět jeho mistrovské skloubení úvah, citátů a myšlenek velkých umělců a myslitelů do jednoho celku, jaké v tu chvíli předvedl. Pár následujících vět možná přiblíží šíři a směr teoretických úvah o povaze a smyslu umění, o vědě a

výtvarné pedagogice, které se snažil předat svým posluchačům a pro které hledal inspiraci ve výtvarném umění, hudbě i literatuře:

„Obor nazývaný výtvarná pedagogika je charakteristický tím, že má tři polohy: umění, vědu, výchovu a vzdělávání. Noha první:

Výtvarné umění bývá chápáno jako škola vidění, úplně tomu nevěřím. Zkoušet být umělcem je pokoušet se ne vidět za nás, ale vidět svět z úhlu a poloh, které v každodennosti nestačíme a nestíháme vidět. Umělci vědomě upadají do exprese emocí, poznatků, tsunami nových a nových věcí. Padáním nemůže umělec zastavit pád fatality, která připadá někdy nezvratná, jen možná zkouší dělat to, že se na pád podívá zespodu a pokusí se nám o tom něco povědět řečí beze slov.

Pabla Picassa se kdysi ptali, co je to umění. Odpověděl: „Madam, kdybych to věděl, nikdy bych se tím netajil.“

Francouzský básník Francois Mauriac jednou napsal: „Někdy je třeba ten řítící se svět trefit do srdce, i když to bolí.“

Jindřich Chaloupecký: „V situaci, kdy jsme ohrožováni nebytím, je umění možná tím, co nezobrazuje skutečnost, vždyť nevíme nikdo, co to je, ale jen tím, co přináší a svými silami a svým stvořitelským rytmem vyplavuje skutečnost z nebytí.“ Ta druhá noha, na níž se pohybuje výtvarná pedagogika, je noha vědecká. Je stejně mohutná, stejně fascinující jako ta umělecká, ale tam, kde věda hledá odpovědi, je umění možná od toho, aby za nás formulovalo otázky, ne aby na ně odpovídalo.

Ta třetí nožička, která vypadá slabší, je noha vzdělávání a výchovy a když řeknu výchova, zarazí mě, proč si vždycky vzpomenu na větu Ivana Diviše: „Já tě, synáčku, nehodlám vychovávat, já tě strašně miluju.“ Ale kantor není od toho, abychom snad měli své žáky pouze rádi.

Vladimír Holan kdysi napsal: Lidské snažení a počínání, které shrnujeme do pojmu umění, je něco jako pevný a krásný řetěz, který ukovali umělci všech národů a všech dob, aby jím uchránili lidskou duši před odcizením; jako bratři nikoli podobou, ale jako bratři jedné krve a společného domu, pevně do sebe zapadající a opírající se jeden o druhého. Tyto děti víry a naděje nedopustí, aby se člověčí duše odcizila, protože kdyby se tak stalo, byli by z nás pilné továrničky na výrobu hoven.

Mám ohromnou radost, že onen řetěz umělců, těch, kteří vědí, že je lepší vědět, než nevědět, že je lepší umět, než neumět, je spojen silami výtvarných pedagogů, aby se nepřetrhl, abychom se mohli donekonečna bát Sisyfovského balvanu a aby nás pořád děsně bavilo ho do nekonečného kopce tlačit.“

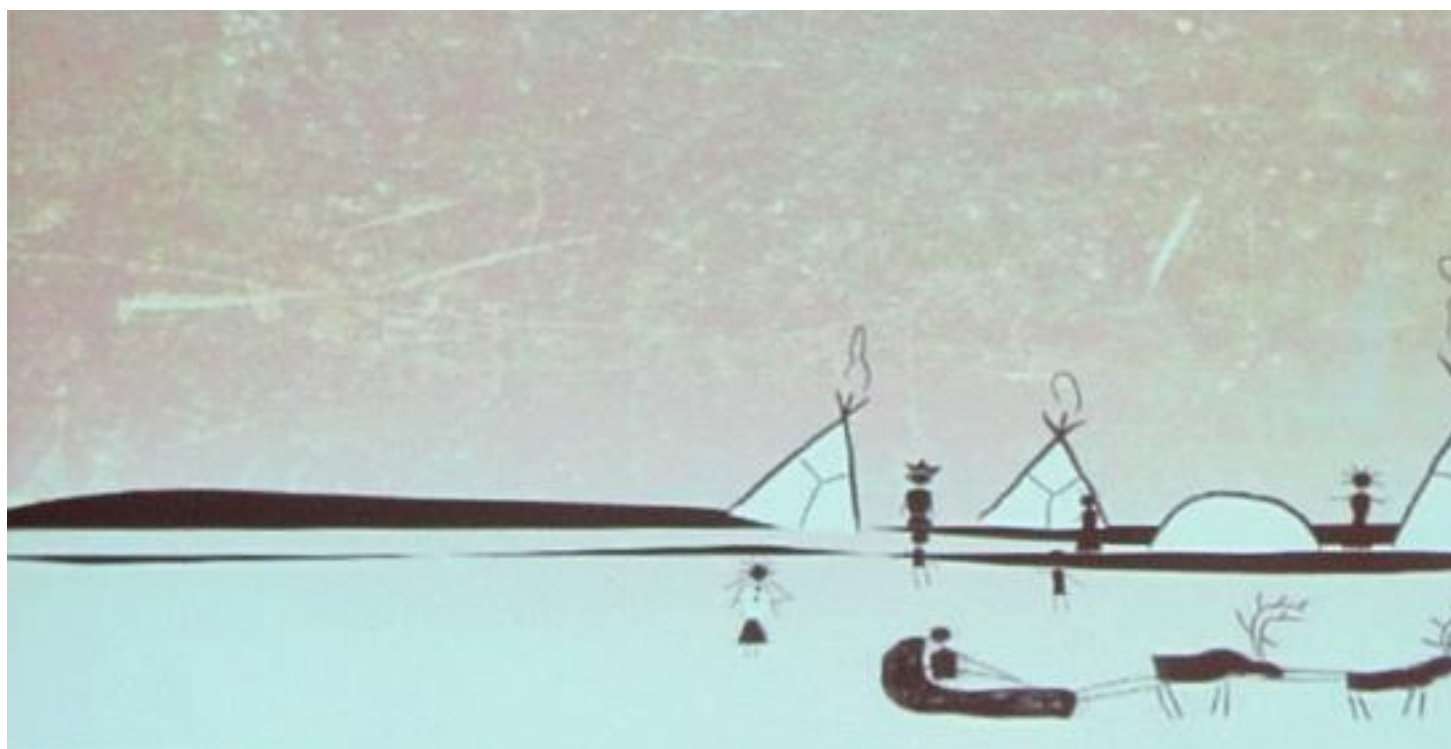
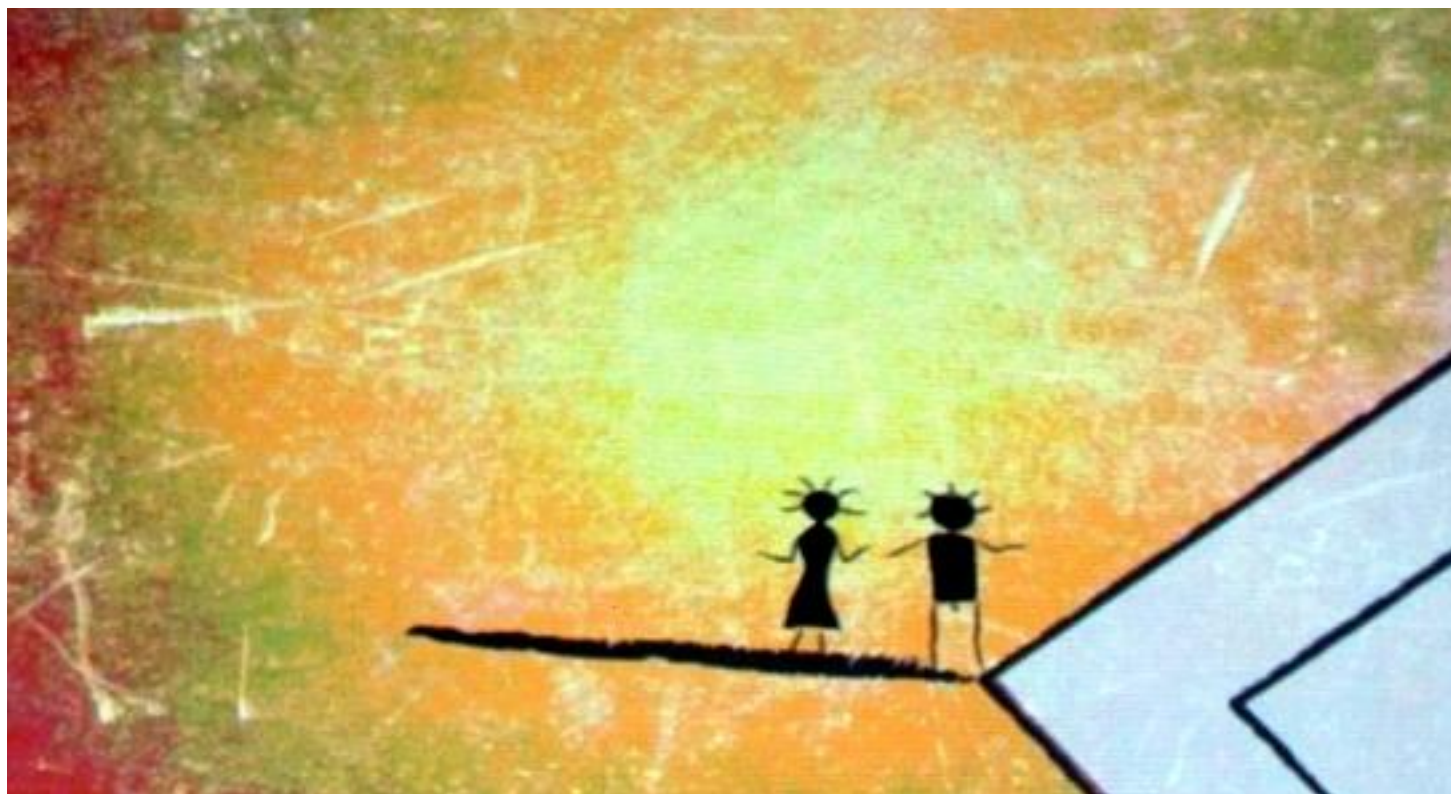
ak. mal. Doc. Zdeněk Hůla

Porota, kterou na vernisáži zastupoval ak. mal. Doc. Zdeněk Hůla, vybírala z několika desítek studentských prací všech výtvarných oborů: kresby, malby, grafiky, fotografie, užité grafiky a designu, sochařské a objektové tvorby, videoartu, instalací a dalších výtvarných médií. „Tak jako každý rok to vypadalo, že se do soutěže přihlásí málo studentů, ale na poslední chvíli se nám sešlo dostatek prací a některé jsme museli odmítnout, aby kolekce, která postupuje do posledního kola, byla co nejkvalitnější. To, co se přijalo, je vystavené zde.“

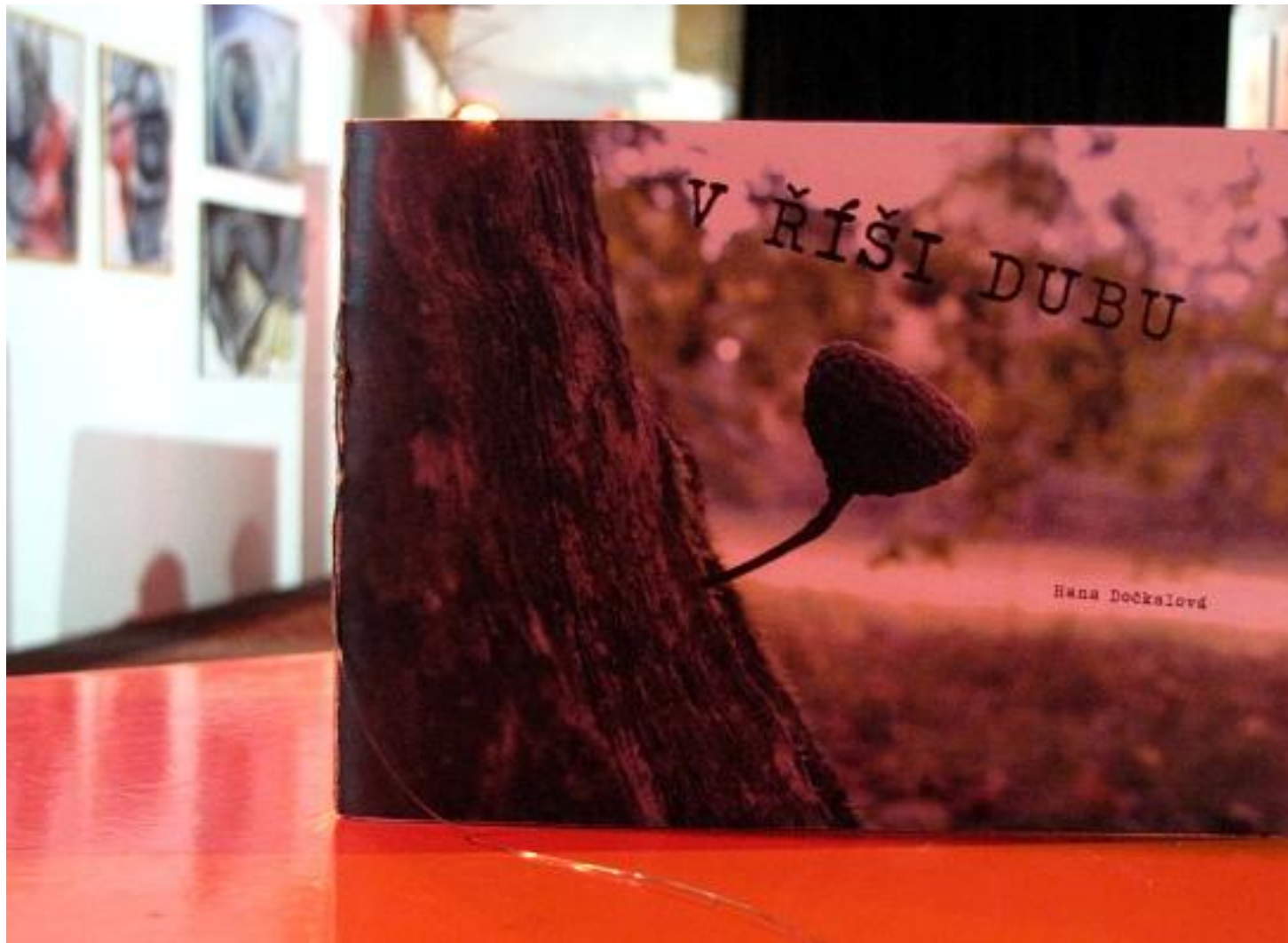
Laureáti Ceny sv. Lukáše jsou:

1. místo

Hana Dočkalová, 5. roč.: Akanidi, animace a V říši Dubu, autorská kniha

Hana Dočkalová: Akanidi, animace

Hana Dočkalová: V říši Dubu, autorská kniha

Vítězka Ceny sv. Lukáše Hana Dočkalová

2. místo:

Jana Kábrtová, 2. roč.: Bez názvu, reliéfní malba a instalace

Jana Kábrtová: Bez názvu, instalace, detail

3. místo:

Jana Nuslauerová, 5. roč.: Bez názvu, kresba, malba

Jana Nuslauerová: Bez názvu, kresba, malba
Žaneta Švidroňová: papírorýt (foto není k dispozici)
Simona Poustková, 1. roč.: Gentrifikace, linoryt

Simona Poustková: Gentrifikace, linoryt

Ceny laureátům předali doc. Hůla a laureátka loňské ceny Sylvie Weberová. Vítězům poblahopřál prorektor UK pro rozvoj prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc. a děkanka Pedagogické fakulty UK Doc. PaedDr. Radka Wildová, CSc.: „Katedra výtvarné výchovy je jednou z kateder, kterou se opravdu můžeme chlubit, je to katedra, která je opravdu „vidět,“ nejen kvůli Ceně sv. Lukáše, ale i svou účastí na akcích, které jako fakulta pořádáme, a také tím, že si vzala za své i děkanát a snaží se naše prostředí zkultivovat. Jsme za to velmi vděční, protože i pro nás je příjemné pracovat v krásném prostředí. Ale to by bylo málo. Je důležité, že v našich studentech máme dobré budoucí učitele, dobrou reprezentaci fakulty a v našich spolupracovnících na katedře dobré kolegy.“

děkanka Pedagogické fakulty UK Doc. PaedDr. Radka Wildová, CSc.: „Prohlédla jsem si obrazy, jsou nádherné. Příští ročník Ceny sv. Lukáše bude 7., který může být tak jako v manželství krizový, ale to se určitě nestane. Všichni se budeme snažit vás podporovat a rozvíjet vaše umění a váš entuziasmus. Tím, že Katedra výtvarné výchovy pořádá tuto soutěž pro studenty, kteří se na katedře umělecky profilují a kteří směřují dál do učitelského povolání, znamená to, že tito učitelé budou umět léčit nejen oko, ale i duši, tak jak se to předpokládalo u sv. Lukáše. Přeji vám hodně tvůrčích úspěchů do dalších let.“

Výstavu v prostorách Písecké brány, K Brusce 5, Praha – Hradčany, je možno shlédnout denně, kromě pondělí, od 13.00 do 19.00 hodin.

Do soutěže mohou zasáhnout také návštěvníci výstavy. Budou-li hlasovat pro dílo, které je oslovilo, určí dalšího vítěze Ceny diváků. Výsledky hlasování budou vyhlášeny na dornisáži výstavy 16. 3. 2010 v 17h.

[Informace o Ceně sv. Lukáše](#)